

Ved udgangen af aaret 1903 var der af Bergens myrdrkningsforening bevilget til ialt 189 andragere, som bidrag til opdyrkning af 1 287 maal (10-ar) myr, et beløb af kr. 24 735,25, udgjørende $\frac{1}{4}$ af de af landbrugsfunktionærerne kalkulerede opdyrkningsomkostninger, kr. 98 922,29.

Efter landbrugsfunktionærernes beregninger udgjør gennemsnitsomkostningerne ved opdyrkning af 1 maal (10-ar) myr kr. 78,30, og som bidrag hertil yder Bergens myrdrkningsforening gennemsnitlig kr. 19,50 pr. maal (10-ar).

ROMSDALS MYRDRYKNINGSSKAB.

DETTE SELSKAB ER FORLÆNGST OPLØST, men til belysning af myrsagen i Norge i svundne tider kan det have sin interesse at nævne nogle historiske data, hentede fra et arkiv i Molde og fra nogle protokoller, der forefindes paa garden Furland i Vestnæs.

Myrdrkningspørgsmaalet i Romsdals amt er gammelt og nævnes lige fra aaret 1776, da landhusholdningsselskabet blev stiftet.

Efter initiativ af landhusholdningsselskabets bestyrelse blev der den 9. august 1855 udstedt indbydelse til dannelse af »Romsdals myrdrkningselskab«, der saa blev stiftet den 18. november følgende aar.

Selskabets formaal skulde være at købe myrer, opdyrke disse og derefter sælge dem igjen i større eller mindre parceller. Man havde tænkt at faa samlet en kapital, stor kr. 80 000,00, fordelt paa 500 aktier à kr. 160,00. Der skulde ogsaa være anledning til at tegne halve og fjerdedels aktier. Derhos gjordes regning paa statsbidrag.

Myrdrkning efter den meget omstridte Ekensteenske bænkningsmethode var beregnet at koste kr. 12,00 (?) pr. maal for den saakaldte »myrbænkning« og kr. 16,00 (?) pr. maal for den saakaldte »bakkebænkning«.

Der var i henhold til en opgave tegnet 40 medlemmer med tilsammen 100 aktier à kr. 160,00. Ifølge en af de gamle protokoller skulde der derimod være tegnet 76 medlemmer med tilsammen 111 $\frac{1}{4}$ aktier. Det synes dog, som om kapitalen aldrig har været indbetalt.

Styret bestod af følgende herrer: Lensmand P. Lied, proprietær W. D. Krohn, konsul Jacob Jervell, prokurator Sanne og købmand H. Thiis Møller, med varamænd: Sagfører I. G. Dass, o.r.sagfører L. Daae, rektor J. O. Horn, købmand C. S. Jervell og kirkesanger C. Bruseth.

Til formand var valgt købmand H. Thiis Møller og til sekretær amtmand Thesen. Selskabets sæde var i Molde.

I en skrivelse, dateret 15. januar 1857, meddelte statsminister Sibbern, at H. K. H. vicekongen — senere kong Carl XIV — havde erklæret sig villig til at være selskabets høie beskytter.

Selskabets virksomhed begyndte med, at det lod undersøge nogle myrer, og man fæstede sig særlig ved den ca. 200 maal store *Syltemyr* i Frænen, der af eierne var tilbudt tilsalgs for kr. 1 400,00.

Den 25. november 1857 havde selskabets styre indsendt et andragende til regjeringen om at erholde et statsbidrag, stort kr. 2 400,00.

Da der i den anledning intet blev foretaget fra regjeringens side, udtalte styret i en skrivelse til statsminister Sibbern, dateret 14. februar 1860, blandt andet, at selskabet havde en gjæld paa kr. 1 840,00, hovedsagelig foraarsaget ved udgifter til undersøgelser af 3 store myrer samt kartlægning af Syltemyren. Videre oplystes, at amtmand Thesen og konsul Jervell havde paataget sig at reise til udlandet for at skaffe kapital til fortsættelse af selskabets virksomhed, men dette mislykkedes.

Nyt andragende om statsbidraget blev indsendt til regjeringen den 31. oktober 1860, og man formodede, at samme kunde erholdes som et laan af et af stortinget i 1857 bevilget fond paa kr. 72 000,00.

I aaret 1861 besluttede indredepartementet ikke at indvilge andragendet, uden at sagens dokumenter blev forelagt H. M. kongen.

Den 8. december 1862 afholdtes møde i selskabets styre, hvori man besluttede at lade sagen bero indtil et beleiligere tidspunkt.

Senere blev intet foretaget.

En væsentlig aarsag til dette udfald tør vel tilskrives den omstændighed, at et af styrets medlemmer, konsul Jacob Jervell, privat havde ladet opdyrke en del af de ca. 8 000 maal store *Furlandsmyrer* i Vestnæs og havde heri nedlagt store kapitaler, der ikke blev rentebærende.

BRÆNDTORV TIL TEGLVÆRKER.

MEDDELT VED LANDBRUGSINGENIØRASSISTENT O. T. BJANES.

VED et nyt teglværk i det trondhjemske blev der ifjor sommer forsøgt anvendt torv som brændsel. Resultatet viste, at torv er en udmærket brændsel i teglovne paa grund af dens evne til at udvikle og underholde en jevn varme. Særlig de par første døgn af brændingen, da det fremforalt gjælder at holde varmen jevn, har torvfyring givet et godt resultat.

Brændtorv har forøvrigt været anvendt ved flere andre teglværk rundt om i vort land, og i udlandet er det meget almindelig.